

2. Антопольский А. Б., Ефременко Д. В. Инфосфера общественных наук России: монография. – под ред. В. А. Цветковой. – М. – Берлин: Директ-Медиа, 2017. 678 с.
3. Піхурець О. В. Розвиток правового регулювання відносин, пов'язаних із використанням «сирітських творів» в Україні та країнах Європейського Союзу / О. В. Піхурець, С. Й. Литвин // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. – 2017. – Вип. 44(1). – С. 81-86.
4. Штефан О. О. Правовий режим використання сирітських творів / О. О. Штефан // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – 2017. – № 2(2). – С. 184-191.
5. Handbook on Copyright and Related Issues for Libraries URL: https://eifl.net/sites/default/files/resources/201409/handbook_rus_05.pdf

Ключові слова: інтелектуальна власність, право інтелектуальної власності, авторське право, сирітські твори, оцифрування.

Ключевые слова: интеллектуальная собственность, право интеллектуальной собственности, авторское право, сиротские произведения, оцифрування.

Key words: intellectual property, intellectual property rights, copyright, orphan works, digitization.

ЦИБУЛЬСЬКА ОЛЬГА ЮРІЙВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного права, кандидат юридичних наук, доцент*

МАНЬКОВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР ВАЛЕРІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного права*

АКТУАЛІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ СУЧАСНОГО СПАДКОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ТА ЛИТВИ

Зі здобуттям Україною незалежності, суспільство нашої держави обрало шлях на реформування системи соціально-економічних відносин, перехід від принципів командно-адміністративного регулювання економіки до принципів ринкової економіки, створення власної системи права, визнання прав та свобод особи найвищою цінністю держави та суспільства, дихотомію права приватного та публічного, рецепцію, акумуляцію та конвергенцію засад, ідей, принципів взаємодії двох світових культур «Захід» – «Схід».

Вказані реформи не могли не здійснити вплив на створення та адаптацію норм права цивільного як складової об'єктивного права, що є феноменом суспільства на певному етапі його цивілізаційного розвитку.

Суспільство завжди на будь-якій стадії свого діалектичного розвитку значну увагу приділяло регулюванню суспільних відносин, що

пов'язані зі спадкуванням. І у зв'язку з багатогранністю відносин, що регулюються цивільним правом, великою кількістю юридично значимих фактичних складів та об'єктів цивільно-правового регулювання, у спадковому праві, як підгалузі цивільного права, виникає об'єктивна необхідність вивчення його складових інститутів.

На сьогодні в цивілізованому суспільстві все ще існують проблеми, зокрема, в рамках набуття майна в порядку спадкування, змішування понять набуття права власності та набуття права на спадкове майно, недосконалість врегулювання порядку спадкування за заповітом та за законом, упущення в існуючому механізмі реалізації спадкових прав, в тому числі щодо транскордонного спадкування та ін. Саме цими факторами зумовлена актуалізація дослідження взаємодії спадкового права України та інших держав, зокрема, тих, що є учасниками ЄС.

Правозастосовна практика в Україні показує, що окремі інститути спадкового права, незалежно від того відбувається спадкове правонаступництво за заповітом чи за законом, фактично не застосовуються у практичній діяльності юристів в Україні, оскільки є новелами і недостатньо повно регулюються цивільним законодавством національного права. Такі обставини вимагають більш поглибленого їх наукового дослідження з урахуванням досвіду правового регулювання подібних суспільних відносин у країнах Європейського союзу. Зазначене, в свою чергу, підсилюється інтеграційними процесами щодо вступу до Європейського союзу та необхідністю приведення цивільного законодавства України до відповідних Європейських норм та стандартів. За основу відповідного дослідження цікавим є обрання таких держав як Польща та Литва в порівнянні з Україною, адже зазначені країни мають спільну історію минулого.

Значимість переходу прав на майно в порядку спадкування знайшла свій прояв у нормативно-правових актах, які регулюють відносини в його межах. Основними нормативно-правовими актами національного характеру в кожній із зазначених держав є відповідні книги кодифікацій цивільного права: в Україні – Книга шоста «Спадкове право» [1], в Польщі – Книга четверта «SPADKI» [2], в Литві – Книга п'ята, що називається «PAVELDĖJIMO TEISĖ» [3].

Доцільним є також відзначити, що євроінтеграційні процеси, які зараз активно відбуваються в Україні, супроводжуються приєднанням до великої кількості міжнародно-правових актів, в тому числі тих, що мають відношення до спадкування, серед яких, зокрема є Регламент ЄС № 650/2012 «Про компетенцію, застосовуване право, визнання і виконання рішень, прийняття і виконання автентичних документів з питань спадкування, а також про створення Європейського свідоцтва про спадкування».

Таким чином, дослідження спадкового права в Україні, Польщі та Литві шляхом порівняльного аналізу норм окремих його інститутів на рівні як національного законодавства кожної із зазначених держав, так і на рівні наднаціональному, тобто на рівні ЄС, створюватиме міцний науковий та теоретичний фундамент для подальшого доопрацювання на законодавчому рівні для широкого практичного застосу-

вання суб'єктами цивільних правовідносин та приведення норм цивільного законодавства України до стандартів зазначених держав, що є членами ЄС.

Список використаної літератури:

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
2. Kodeks cywilny : USTAWA z dnia 23 kwietnia 1964 r. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lex.pl/akt-prawny/-/akt/dz-u-2016-380-u>.
3. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, patvirtintas 2000 m. liepos 18 d. įstatymu Nr. VIII-1864. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.e-tar.lt/portal/ru/legalAct/TAR.8A39C83848CB/gPMmnMifaR>.

Ключові слова: спадкове право, спадкове правонаступництво, спадкування за заповітом, спадкування за законом, Європейський союз, Україна, Польща, Литва.

Ключевые слова: наследственное право, наследственное правопреемство, наследование по завещанию, наследование по закону, Европейский союз, Украина, Польша, Литва.

Key words: inheritance law, hereditary succession, inheritance by will, inheritance by law, European Union, Ukraine, Poland, Lithuania.

ШВИДКА ВІКТОРІЯ ГЕОРГІЙВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного права, кандидат юридичних наук, доцент*

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДОГОВОРИ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ

Договірні конструкції, які повинні застосовуватись при трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів на сьогодні законодавством не визначені. Для забезпечення належного розвитку таких відносин, їх функціонування у межах правового поля законодавець у ч. 1 ст. 6 ЦК України закріпив положення про те, що сторони можуть укласти договір, який не передбачений актами цивільного законодавства, але відповідає загальним засадам цивільного законодавства. У результаті учасники обороту отримали можливість самостійно усувати негативні наслідки відставання закону від життя шляхом створення невідомих формалізованому праву договорів [1]. Відповідно, учасникам правовідносин надається право створювати конструкції договорів самостійно. У доктрині права такі договори отримали назву непоіменованих [2, с. 194].

Аналіз чинного законодавства свідчить про відсутність норм, які безпосередньо визначали б правове регулювання договорів донорства та трансплантації, містили їх дефініції, істотні умови, права та обов'язки сторін тощо. З цього можна зробити висновок, що такі договори слід кваліфікувати як непоіменовані. При визнанні договору